

Streszczenie

Dysertacja zatytułowana „Ksiądz Profesor Walenty Gadowski (1861-1956)” jest próbą całościowej syntezy losów księdza Gadowskiego na tle dziejów mieszkańców miejscowości, na terenie których przebywał i działał. Życie kapłana nierozzerwalnie związane było z ciągłą pracą na rzecz społeczeństwa południowej Polski. Poglębiał on religijność Polaków, publikując katechizmy, podręczniki i artykuły, które były jednymi z ważniejszych dokonań metodycznych przełomu wieków. Szeroka działalność księdza na niwie różnych towarzystw pozwoliła konsolidować polskie społeczeństwo, zarówno w czasach zaborów, jak i w odradzającej się II Rzeczypospolitej na mocnej podbudowie tradycji i wiary przodków. Mozolny trud Gadowskiego w Tatrach i Pieninach przyczynił się do udostępnienia wielu ścieżek dla turystów z kraju i zagranicy. Jego długoletnia pedagogiczna aktywność ukształtowała rzesze tarnowian i bochnian, którzy w hołdzie wdzięczności tytułowali go swoim Profesorem. Tym samym rozprawa ukazuje ks. Gadowskiego, jako inicjatora wielu dzieł, które przetrwały do dnia dzisiejszego. Temu nadrzędnemu celowi miała służyć biografia księdza, zasłużonego zarówno dla historii Tarnowa, jak i Bochni. Jego dokonania wywarły trwały ślad w świadomości społeczności południa Polski i do dziś jest on wspominany przy okazji opracowywania dziejów polskiej katechetyki, społecznikostwa i dokonań w obrębie turystyki wysokogórskiej.

Słowa kluczowe: historia XIX-XX w., Tarnów, Bochnia, biografia, duchowieństwo, polscy pedagodzy, katechetyka, społecznikostwo, turystyka wysokogórska.